มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

2/2568

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ความหมายของของเสีย และของเสียชุมชนโดยทั่วไป เป็นดังนี้

ของเสีย หมายถึง ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งการตกตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ของเสียสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ตามแหล่งกำเนิดของของเสีย คือ ของเสียชุมชน และของเสียอุตสาหกรรม ในที่นี้จะเน้นไปที่ของเสียชุมชน

คำจำกัดความของเสียชุมชน

- ของเสียชุมชนทั่วไป หมายถึง ของเสียที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากชุมชน เช่น บ้านพักอาศัย ตลาดสดธุรกิจร้านค้า สถานบริการ สถานประกอบการ เศษวัสดุก่อสร้างที่ไม่ได้มาจากอุตสาหกรรม และไม่รวมของเสียอันตรายชุมชนและของเสียติดเชื้อ
- ของเสียอันตรายชุมชน หมายถึง ของเสียที่เป็นพิษ วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสีวัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง พันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม ที่ต้องใช้การทำลายเป็นพิเศษ เช่น แบตเตอรี่รถยนต์ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ สารฆ่าแมลง กระป๋องสเปรย์
- ของเสียติดเชื้อ หมายถึง ของเสียทางการแพทย์หรือจากทางสถานพยาบาล ทั้งจากมนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่มีเหตุให้สงสัยว่ามีหรืออาจมีเชื้อโรค ของเสียที่สัมผัสหรือสงสัยว่าสัมผัสกับเลือดหรือของเหลวจากร่างกาย

การจัดการของเสียชุมชนอย่างมีประสิทธิสำหรับประเทศไทยจะต้องพิจารณาปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน 2) เทคโนโลยีการจัดการของเสียชุมชนที่รองรับ 3) นโยบายและกฎระเบียบที่เหมาะสม และ 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งผู้ก่อของเสียและผู้ดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ซึ่งการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน เป็นการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการของเสียชุมชน

สาขาอาชีพการจัดการของเสียชุมชน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชึ่งครอบคลุมทักษะของบุคลากรในระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ตั้งแต่การเก็บรวบรวมของเสียชุมชนจากแหล่งรวบรวมของเสีย การแยกประเภทของเสียชุมชน ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป ของเสียอันตรายชุมชน ของเสียติดเชื้อ การเก็บขนและการขนส่งไปยังสถานที่กำจัด การคัดแยกของเสียเพื่อกำจัดหรือการรีไซเคิล การกำจัดของเสียชุมชนด้วยเทคโนโลยีการจำกัดที่ประเทศไทยดำเนินการใช้ในการกำจัดของเสียชุมชนอยู่ ได้แก่ การฝังกลบของเสียชุมชน และการเผาของเสียชุมชน ตั้งแต่การรับของเสียชุมชนเข้าสถานที่จัดการจนกระทั้งการกำจัดสุดท้าย รวมถึงการติดตามตรวจสอบคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน การประสานและประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ กับชุมชน ตามที่นโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่ใช้อยู่ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิในการจัดการของเสียชุมชนในด้านของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอาชีพการจัดการของเสียชุมชนให้มีมาตรฐานสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามทักษะการปฏิบัติงานและครบถ้วนตามหน้าที่รับผิดชอบ

ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ประกอบการ รวมถึงการสร้างเครือข่ายเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการสร้างความระดับความรู้ ความสามารถของบุคคล รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชน ให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถของแรงงานด้านการจัดการของเสียชุมชนในอนาคต และให้มีความพร้อมรองรับให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

2/2568

6. ครั้งที่

2

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย

สาขาการจัดการของเสียชุมชน

อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	**เนื้อหา**
02201	ดำเนินกระบวนการรับเข้าของเสียชุมชนก่อนเข้าสู่กระบวนการฝังกลบ
02202	ควบคุมเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชน
02203	บำรุงรักษาเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงเทคนิคอย่างถูกต้องและปลอดภัย
โดยสามารถดำเนินกระบวนการรับเข้าของเสียชุมชนก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการฝังกลบได้อย่างมีระบบและรัดกุม
ตรวจสอบและแยกประเภทของเสียให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย
มีทักษะในการควบคุมเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชนให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย
ตลอดจนสามารถบำรุงรักษาเครื่องจักรกลให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและยืดอายุการใช้งานได้อย่างเหมาะสม
ผู้ปฏิบัติงานระดับนี้ต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการฝังกลบที่ถูกต้อง ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนโดยรอบ
เพื่อให้การฝังกลบของเสียชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

คุณสมบัติของผู้ที่สามารถขอเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน ระดับ 3
1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
2. สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในสาขาที่เกี่ยวข้อง

และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลการจัดการของเสียชุมชนในสถานที่ฝังกลบ ไม่น้อยกว่า 1 ปีอย่างต่อเนื่อง
หรือ สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า
และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลการจัดการของเสียชุมชนในสถานที่ฝังกลบไม่น้อยกว่า 1 ปีอย่างต่อเนื่อง
หรือ สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า
และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลการจัดการของเสียชุมชนในสถานที่ฝังกลบ ไม่น้อยกว่า 3 ปีอย่างต่อเนื่อง

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน Municipal Solid Waste (MSW) Landfill Operator

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

02201 ดำเนินกระบวนการรับเข้าของเสียชุมชนก่อนเข้าสู่กระบวนการฝังกลบ

02202 ควบคุมเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชน

02203 บำรุงรักษาเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	**บทบาทหลัก** Key Roles		**หน้าที่หลัก** Key Function	
คำอธิบาย	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
จัดการของเสียชุมชนของประเทศไทยอย่างเป็นระบบถูกต้องตามหลักมาตรฐานสากล	02	จัดการของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	022	จัดการของเสียโดยการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
022	จัดการของเสียโดยการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	02201	ดำเนินกระบวนการรับเข้าของเสียชุมชนก่อนเข้าสู่กระบวนการฝังกลบ	02201.01	ปฏิบัติงานชั่งน้ำหนักของเสียชุมชนอย่างเป็นระบบ
				02201.02	บันทึกข้อมูลน้ำหนักการรับเข้าของเสียชุมชน
				02201.03	ดูแลและบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนัก
		02202	ควบคุมเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชน	02202.01	เตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานควบคุมเครื่องจักรในพื้นที่หลุมฝังกลบ
				02202.02	ดำเนินการฝังกลบของเสียชุมชนตามขั้นตอนการปฏิบัติงานของสถานที่ฝังกลบ
				02202.03	ตรวจสอบความเรียบร้อยและทำความสะอาดเครื่องจักรกลหลังใช้งาน
		02203	บำรุงรักษาเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	02203.01	ดำเนินการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลตามคู่มือและขั้นตอนที่กำหนด
				02203.02	แจ้งการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02201

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ดำเนินกระบวนการรับเข้าของเสียชุมชนก่อนเข้าสู่กระบวนการฝังกลบ

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน Municipal Solid Waste (MSW) Landfill Operator
ISCO-08 รหัส 9613 – พนักงานทำความสะอาดพื้นที่และงานที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถ บอกรายละเอียดการนำมูลฝอยเข้าสถานี ชั่งและบันทึกน้ำหนักของเสีย
โดยสามารถระบุและอธิบายขั้นตอนการนำของเสียเข้าสถานีตรวจรับ พร้อมดำเนินการชั่งน้ำหนักอย่างถูกต้องและปลอดภัย โดยยึดตามกระบวนการที่กำหนดไว้
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำและตรวจสอบได้ สามารถบันทึกรายละเอียดของการรับเข้า ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่บันทึก
โดยสามารถบันทึกข้อมูลการรับเข้าของเสียอย่างถูกต้องพร้อมออกใบแจ้งค่าน้ำหนัก ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล และจัดทำรายงานรวบรวมน้ำหนักรายวัน
เพื่อนำส่งหัวหน้างานเป็นหลักฐานและใช้ในการวางแผนติดตามการจัดการของเสีย รวมถึงสามารถดูแลและบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนัก
รวมถึงสามารถอธิบายวิธีซ่อมแซมขั้นต้นได้ และบันทึกผลการบำรุงรักษาเพื่อใช้ในการตรวจสอบและติดตามต่อไปได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

N/A

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
2. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2567

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02201.01 ปฏิบัติงานชั่งน้ำหนักของเสียชุมชนอย่างเป็นระบบ	1. ระบุและอธิบายรายละเอียดการนำของเสียชุมชนเข้าสถานีตรวจรับของหลุมฝังกลบ 2. ระบุขั้นตอนกระบวนการชั่งของเสียชุมชนอย่างถูกต้อง 3. ชั่งของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน
02201.02 บันทึกข้อมูลน้ำหนักการรับเข้าของเสียชุมชน	1. บันทึกน้ำหนักของการรับเข้าของเสียชุมชนและพิมพ์ใบแจ้งค่าน้ำหนักของของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง 2. ตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องของน้ำหนักของเสียชุมชนที่ได้ทำการบันทึกไว้ 3. จัดทำรายการรวบรวมน้ำหนักของเสียชุมชนรายวันและแจ้งรายละเอียดให้แก่หัวหน้างาน	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02201.03 ดูแลและบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนัก	1. อธิบายวิธีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องชั่งน้ำหนักในเบื้องต้นได้ 2. ปฏิบัติงานทำความสะอาดและบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนักเบื้องต้นได้ 3. รายงานปัญหาการใช้งานหรือการขัดข้องของเครื่องชั่งน้ำหนักและแจ้งเตือนรอบการสอบเทียบประจำปี 4. บันทึกผลการบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนักและส่งต่อข้อมูลให้แก่หัวหน้างาน	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการใช้งานเครื่องชั่งน้ำหนัก
2. ทักษะการบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนัก
3. ทักษะการสังเกตในการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของรายละเอียดที่บันทึก
4. ทักษะการติดต่อประสานงาน เพื่อแจ้งส่งกลับของเสียให้ถูกต้องและทันเวลา

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. การจำแนกประเภทของเสียในสถานที่ฝังกลบ
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการของเสียในสถานที่ฝังกลบ
3. ขั้นตอนการนำมูลฝอยเข้าสถานที่ฝังกลบ
4. วิธีการใช้ และการบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนักของเสีย
5. วิธีการบันทึกข้อมูล ตามกำหนดของสถานที่ฝังกลบ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรจะพิจารณาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. ผลการสอบสาธิตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
2. ประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามแผนการปฏิบัติการของสถานที่ฝังกลบ (ถ้ามี)
3. ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย)
4. ผลการสอบสาธิตการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับปฏิบัติงานชั่งน้ำหนักของเสียชุมชนอย่างเป็นระบบ บันทึกข้อมูลน้ำหนักการรับเข้าของเสียชุมชน ดูแลและบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนัก โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

การดำเนินกระบวนการรับเข้าของเสียชุมชนก่อนเข้าสู่กระบวนการฝังกลบ ในระดับระดับคุณวุฒิที่ 3 นี้
ครอบคลุมถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับเข้าของเสียชุมชนเข้าสู่สถานีตรวจรับของหลุมฝังกลบ การชั่งน้ำหนักและบันทึกข้อมูลน้ำหนักของเสีย
ตลอดจนการบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนักให้พร้อมใช้งานอย่างถูกต้องและปลอดภัย โดยประกอบด้วยการระบุรายละเอียดขั้นตอนการนำของเสียเข้าสู่สถานีตรวจรับ
การดำเนินการชั่งน้ำหนักตามหลักวิธีการที่ถูกต้อง ปลอดภัย และเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งการบันทึกและตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลน้ำหนัก
พร้อมจัดทำรายงานสรุปข้อมูลรายวันเพื่อนำเสนอต่อผู้บังคับบัญชา นอกจากนี้ ยังรวมถึงการบำรุงรักษาและทำความสะอาดเครื่องชั่งในเบื้องต้น
การรายงานปัญหาการใช้งานหรือความขัดข้องของอุปกรณ์ และการแจ้งเตือนรอบการสอบเทียบประจำปี
ตลอดจนการบันทึกผลการบำรุงรักษาและส่งมอบข้อมูลอย่างเป็นระบบ

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการชั่ง และบันทึกน้ำหนักของเสีย
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการดูแลและบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนัก

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การนำมูลฝอยเข้าสถานี (Waste Access)

เป็นระเบียบหรือขั้นตอนในการปฏิบัติงานซึ่งต้องประกาศให้พนักงานทุกคนของสถานีและรถเก็บขนมูลฝอยหรือรถบรรทุกของเสียทุกคันทราบ
ประกอบด้วยรายละเอียดอาทิเช่น การประกาศชื่อสถานที่ฝังกลบอย่างเป็นทางการต่อสาธารณชน การกำหนดเวลาทำงานอย่างชัดเจน
การแจ้งประเภทของเสียที่รับและไม่รับกำจัดในสถานี เป็นต้น

2. ประเภทของเสียที่รับกำจัด ได้แก่ ของเสียหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายจาก บ้านเรือน ที่พักอาศัย เป็นต้น
3. ประเภทของเสียที่ไม่รับกำจัดในสถานที่ฝังกลบ เช่น ของเสียติดเชื้อ ของเสียอุตสาหกรรม ของเสียอันตรายเช่น หลอดไฟ แบตเตอรี่ เป็นต้น
4. กระบวนการชั่งและบันทึกน้ำหนักของสถานที่ฝังกลบ คือ การนำรถบรรทุกของเสียขึ้นจอดบนแท่นสำหรับชั่งน้ำหนัก รอจนกระทั่งน้ำหนักที่แสดงบนจอแสดงผลนิ่ง
บันทึกน้ำหนักที่ปรากฏตามจอแสดงผล จากนั้นนำของเสียไปเท ณ จุดที่กำหนด
5. บันทึกน้ำหนักของเสีย เป็นการบันทึกผล ในระบบคอมพิวเตอร์ หรือบันทึกด้วยเอกสาร หรือทั้งสองวิธี
6. รายละเอียดของการรับเข้าของเสียตามวิธีการปฏิบัติงานของสถานที่ฝังกลบ เช่น หน่วยงานที่ส่งของเสียมาฝังกลบ หมายเลขทะเบียนรถขนของเสีย
น้ำหนักรถและของเสีย เวลาที่ชั่งน้ำหนัก เป็นต้น
7. บันทึกผลการรับเข้าของเสีย เช่น บันทึกการชั่งน้ำหนักของเสียประจำวัน และประจำเดือน เป็นต้น
8. เครื่องชั่ง หมายถึง ชุดเครื่องชั่งที่พร้อมจะให้บริการชั่งน้ำหนักรถบรรทุกของเสียพร้อมของเสียที่เข้ามาสู่สถานีในแต่ละวัน เช่น
เครื่องชั่งระบบใช้คนอ่านและระบบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
9. การบำรุงรักษาเครื่องชั่งอาทิเช่น การดูแลไม่ให้มีเศษวัสดุ หิน ดิน ทราย เข้าไปอุดบริเวณรอบๆ แท่นชั่ง และการถอดปลั๊กไฟออกหลังจากเลิกใช้งาน เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ปฏิบัติงานชั่งน้ำหนักของเสียชุมชนอย่างเป็นระบบ

1. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)
2. ข้อสอบสาธิตการปฏิบัติงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย บันทึกข้อมูลน้ำหนักการรับเข้าของเสียชุมชน

1. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)
2. ข้อสอบสาธิตการปฏิบัติงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ดูแลและบำรุงรักษาเครื่องชั่งน้ำหนัก

1. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)
2. ข้อสอบสาธิตการปฏิบัติงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02202

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ควบคุมเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชน

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน Municipal Solid Waste (MSW) Landfill Operator

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถเตรียมความพร้อมและความปลอดภัย โดยสามารถอธิบายขั้นตอนการฝังกลบตามแผนงาน การใช้งานเครื่องจักรตามคู่มือ ระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ตรวจสภาพเครื่องจักรก่อนใช้งาน และเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้เหมาะสมกับงานในพื้นที่ฝังกลบ สามารถดำเนินงานฝังกลบ ปฏิบัติการเกลี่ย บดอัด และกลบของเสียตามแผนรายวัน แก้ไขปัญหาตามคำสั่งหัวหน้างาน สื่อสารการทำงานกับผู้ปฏิบัติอย่างเป็นระบบและปลอดภัย พร้อมจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและปัญหาที่พบเสนอต่อหัวหน้า และสามารถดูแลเครื่องจักรกลหลังใช้งาน ตรวจสภาพและทำความสะอาดเครื่องจักรหลังใช้งาน แจ้งหัวหน้างานเมื่อพบความขัดข้อง และจัดทำรายงานการตรวจสอบตามรอบการซ่อมบำรุงที่กำหนดได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
2. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2567

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02202.01 เตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานควบคุมเครื่องจักรในพื้นที่หลุมฝังกลบ	1. อธิบายวิธีการดำเนินการฝังกลบตามแผนการปฏิบัติงานในเบื้องต้น 2. อธิบายลักษณะการใช้งานเครื่องจักรกลตามคู่มือประจำเครื่องจักรกล 3. ระบุความเสี่ยงและอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการควบคุมเครื่องจักรกลในขณะปฏิบัติงานในบริเวณหลุมฝังกลบ 4. ตรวจสภาพเครื่องจักรกลเบื้องต้นก่อนนำออกปฏิบัติงานภายในพื้นที่หลุมฝังกลบ 5. เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้เหมาะสมกับสภาพงานในขณะควบคุมเครื่องจักรกลในหลุมฝังกลบ	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02202.02 ดำเนินการฝังกลบของเสียชุมชนตามขั้นตอนการปฏิบัติงานของสถานที่ฝังกลบ	1. ดำเนินการเกลี่ยและบดอัดของเสียตามแผนการปฏิบัติงานของสถานที่ฝังกลบที่เตรียมการไว้ 2. ดำเนินการกลบและปิดหลุมฝังกลบให้ไปเป็นตามแผนการปฏิบัติงานรายวันของสถานที่ฝังกลบ 3. ดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานที่ฝังกลบตามคำสั่งของหัวหน้างาน 4. สื่อสารการทำงานกับผู้ปฏิบัติงานบริเวณหลุมฝังกลบได้อย่างเป็นระบบและปลอดภัย 5. จัดทำรายงานผลการฝังกลบของเสียชุมชนรายวันและปัญหาที่พบให้หัวหน้างานทราบ	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน
02202.03 ตรวจสอบความเรียบร้อยและทำความสะอาดเครื่องจักรกลหลังใช้งาน	1. ตรวจสภาพและทำความสะอาดเครื่องจักรกลหลังใช้งานตามรายการการตรวจสอบ 2. แจ้งหัวหน้างานเมื่อพบความขัดข้อง พร้อมจัดทำรายงานผลการตรวจสอบเครื่องจักรกลตามรอบการซ่อมบำรุงที่กำหนด	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการใช้งานเครื่องจักรกลสำหรับการดำเนินการฝังกลบ
2. ทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานในจุดต่างๆ และผู้ควบคุมเครื่องจักรกล รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการซ่อมแซมเครื่องจักรกล
3. ทักษะการสังเกต เพื่อตรวจสอบสภาพเครื่องจักรกลเบื้องต้นก่อนและหลังใช้งาน และเพื่อตรวจสอบอันตรายและความเสี่ยงของพื้นที่ดำเนินการฝังกลบ
4. ทักษะการเขียนเพื่อบันทึกผลการดำเนินการ หรือรายงานผลการตรวจสอบ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการดำเนินการฝังกลบ
2. วิธีการขับและควบคุมเครื่องจักรกล
3. วิธีการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรกลก่อนและหลังใช้งาน
4. อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการควบคุมเครื่องจักรกล และวิธีการป้องกัน
5. ความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามแผนการปฏิบัติการของสถานที่ฝังกลบ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรจะพิจารณาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
2. ประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามแผนการปฏิบัติการของสถานที่ฝังกลบ (ถ้ามี)
3. ผลสอบข้อเขียน (ปรนัย)
4. ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานควบคุมเครื่องจักรในพื้นที่หลุมฝังกลบ ดำเนินการฝังกลบมูลฝอยตามขั้นตอนการปฏิบัติงานของสถานที่ฝังกลบ ตรวจสอบความเรียบร้อยและทำความสะอาดเครื่องจักรกลหลังใช้งาน โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

การควบคุมเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชน ในระดับระดับคุณวุฒิที่ 3 นี้
ครอบคลุมถึงการดำเนินงานด้านการฝังกลบของเสียชุมชนตามแผนการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ โดยรวมถึงการอธิบายวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง การใช้งานเครื่องจักรกลตามคู่มือประจำเครื่องจักร และการระบุความเสี่ยงหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการควบคุมเครื่องจักรในพื้นที่หลุมฝังกลบ ทั้งนี้ ต้องมีการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรกลเบื้องต้นก่อนการใช้งาน และเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้เหมาะสมกับสภาพงาน ในส่วนการปฏิบัติการต้องสามารถเกลี่ย บดอัด และกลบของเสียได้ตามแผนรายวันของสถานที่ฝังกลบ รวมถึงการปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้างาน
การสื่อสารประสานงานกับผู้ปฏิบัติอย่างเป็นระบบและปลอดภัย ตลอดจนการจัดทำรายงานผลการฝังกลบและปัญหาที่พบเสนอผู้บังคับบัญชา หลังปฏิบัติงานต้องตรวจสอบและทำความสะอาดเครื่องจักรกลตามรายการที่กำหนด พร้อมรายงานผลการตรวจสอบและแจ้งหัวหน้างานเมื่อพบความขัดข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน เช่น เกลี่ยและบดอัดของเสีย กลบ/ปิดหลุมฝังกลบ
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการใช้งานเครื่องจักรอย่างปลอดภัย
3. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE)

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การดำเนินการฝังกลบ หมายถึง การนำของเสียมาเทกองในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้ โดยเริ่มจากเมื่อรถเก็บขนของเสียเทของเสียลงในบริเวณที่กำหนดแล้ว รถตัก-ดันของเสียเริ่มนำของเสียดังกล่าวมาใส่ในบริเวณที่กำหนดให้เป็นจุดฝังกลบมูลฝอย (Cell) เมื่อของเสียถูกทำมาบรรจุใส่ในเซลล์เต็มระดับที่ต้องการแล้ว จากนั้นรถบดอัดจะเริ่มดำเนินการบดอัดของเสียในเซลล์ให้แน่นและเรียบ หลังจากนั้นจึงกลบทับหน้าด้วยดิน
2. เครื่องจักรกลที่ใช้ในการฝังกลบ ได้แก่ รถหรือเครื่องจักรที่จำเป็นในการดำเนินการฝังกลบที่ต้องทำงานในแต่ละวัน เช่น รถตัก-รถดัน (Dozer) รถบดอัด (Landfill compactor) รถขุดไฮโดรลิค รถบรรทุกดิน (Dump truck) รถเกลี่ย เป็นต้น
3. ลักษณะการใช้งานของเครื่องจักรกล เช่น รถดันตีนตะขาบ (Dozer) เป็นเครื่องจักรกลพื้นฐาน สามารถใช้งานได้หลายประเภท มีกำลังขับเคลื่อนสูง เคลื่อนที่โดยใช้ตีนตะขาบ ติดตั้งใบมีดสำหรับดันไว้บริเวณด้านหน้า ใช้ในการดัน เคลื่อนย้ายของเสีย และวัสดุปิดทับจากบริเวณเทกองไปยังบริเวณฝังกลบ และปิดทับ รวมถึงเกลี่ยกระจายมูลฝอย และวัสดุปิดทับให้เป็นชั้นบางๆ
4. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) หมายถึงอุปกรณ์ที่ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เช่น หมวกนิรภัย รองเท้าเซฟตี้ ถุงมือนิรภัย และที่อุดหู
5. แผนการปฏิบัติงาน หมายแผนการดำเนินการฝังกลบของเสีย ประกอบด้วยการฝังกลบรายวัน การฝังกลบทับระหว่างชั้น การกลบทับชั้นสุดท้าย และอาจหมายรวมถึงการขนย้ายขยะ การวางท่อก๊าซเมื่อฝังกลบขยะเสร็จในแต่ละชั้น การวางท่อน้ำระบายน้ำชะขยะเพิ่มเติม เป็นต้น
6. การตรวจสอบสภาพของเครื่องจักรกลเบื้องต้นหลังใช้งาน หมายถึง การตรวจสภาพทั่วไปของเครื่องจักรกล ทำความสะอาดเครื่องจักรกล การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น เป็นการตรวจสอบสภาพรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน เช่น การเขี่ยเศษดิน หรือเศษวัสดุต่างๆ ที่ติดตามอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เฟรมตีนตะขาบ

บุ้งกี๋ เป็นต้น และอาจหมายรวมถึงการตรวจเช็ค ปรับแต่ง ซ่อมแซม เปลี่ยน ซ่อมใหญ่ เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานควบคุมเครื่องจักรในพื้นที่หลุมฝังกลบ

1. ข้อสอบสาธิตการปฏิบัติงาน
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ดำเนินการฝังกลบมูลฝอยตามขั้นตอนการปฏิบัติงานของสถานที่ฝังกลบ

1. ข้อสอบสาธิตการปฏิบัติงาน
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.3 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ตรวจสอบความเรียบร้อยและทำความสะอาดเครื่องจักรกลหลังใช้งาน

1. ข้อสอบสาธิตการปฏิบัติงาน
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02203

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ บำรุงรักษาเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ปฏิบัติงานฝังกลบของเสียชุมชน Municipal Solid Waste (MSW) Landfill Operator

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถอธิบายขั้นตอนการซ่อม วิเคราะห์สาเหตุเบื้องต้นของความเสียหาย และรายงานต่อหัวหน้างานได้
ทั้งนี้ต้องเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ที่เหมาะสมกับลักษณะงาน และสามารถปฏิบัติการซ่อมบำรุงขั้นต้นได้อย่างถูกต้องตามแนวทางที่กำหนด และสามารถจัดเตรียมหลักฐาน เช่น รูปถ่ายและบันทึกข้อความ เพื่อแจ้งการซ่อมบำรุงตามรอบหรือกรณีเร่งด่วน พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดอาการเสียแก่หัวหน้างาน และเสนอแนวทางแก้ไขเบื้องต้นได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
2. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2567

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02203.01 ดำเนินการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลตามคู่มือและขั้นตอนที่กำหนด	1. อธิบายขั้นตอนและวิธีการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลตามคู่มือการใช้งานของผู้ผลิต 2. วิเคราะห์สาเหตุเบื้องต้นของความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องจักรกลและจัดทำรายงานให้แก่หัวหน้างานได้ 3. เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ได้เหมาะสมกับลักษณะงานซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล 4. ปฏิบัติงานซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลในเบื้องต้นได้ตามคู่มือปฏิบัติการซ่อมบำรุงของเครื่องจักรกล	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02203.02 แจ้งการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล	1. จัดเตรียมหลักฐาน (รูปถ่ายเครื่องจักร) และบันทึกข้อความสำหรับการแจ้งซ่อมบำรุงตามรอบที่กำหนด หรือกรณีการซ่อมแซมเร่งด่วนได้ 2. แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับอาการเสียหรือปัญหาของเครื่องจักรกลแก่หัวหน้างาน 3. เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นแก่หัวหน้างาน	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการควบคุมการดำเนินการฝังกลบ
2. ทักษะในการสั่งงาน สามารถมอบหมายงานให้กับพนักงานได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง
3. ทักษะการติดต่อสื่อสาร ระหว่างผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการดำเนินงาน
4. ทักษะการสังเกต เพื่อควบคุมการดำเนินงาน และควบคุมสิ่งรบกวน
5. ทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้ผู้ใต้บังคับบัญชา ลดความคับข้องใจ หรือไม่พึงพอใจ และสร้างให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติงาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. องค์ประกอบของสถานที่ฝังกลบ
2. วิธีการดำเนินการฝังกลบ
3. ขั้นตอนการนำมูลฝอยเข้าสถานี (Waste Access)
4. ระบบจราจรในสถานที่ฝังกลบ
5. สิ่งรบกวนที่อาจพบที่สถานที่จัดการของเสีย และมาตรการป้องกัน
6. สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรจะพิจารณาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
2. ประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดหรือตามแผนการปฏิบัติการของสถานที่ฝังกลบ (ถ้ามี)
3. ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)
4. ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับดำเนินการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลตามคู่มือและขั้นตอนที่กำหนด แจ้งการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสาธิตการปฏิบัติงาน
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย) และผลการสาธิตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลสำหรับการฝังกลบของเสียชุมชนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานในระดับระดับคุณวุฒิที่ 3 นี้

ครอบคลุมถึงการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลในเบื้องต้นตามคู่มือการใช้งานของผู้ผลิต โดยต้องสามารถอธิบายขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง วิเคราะห์หาสาเหตุความเสียหายเบื้องต้น พร้อมจัดทำรายงานเสนอหัวหน้างาน รวมทั้งเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ที่เหมาะสมกับลักษณะงาน เพื่อให้การซ่อมบำรุงเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ต้องดำเนินการจัดเตรียมหลักฐาน เช่น รูปถ่ายและบันทึกข้อความ เพื่อใช้ประกอบการแจ้งซ่อมบำรุงทั้งในรอบที่กำหนดและกรณีเร่งด่วน ตลอดจนการสื่อสารรายละเอียดอาการเสียหรือปัญหาให้หัวหน้างานทราบ และสามารถเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเบื้องต้นเพื่อให้การดำเนินงานซ่อมบำรุงดำเนินไปอย่างเป็นระบบ

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ เกลี่ยและบดอัดของเสีย กลบ/ปิดหลุมฝังกลบ และการดำเนินการอื่นๆ ที่เสริมให้การฝังกลบดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของสถานที่จัดการของเสีย และสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบของเสีย
3. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับประเภทของเสียที่รับกำจัดในสถานที่ฝังกลบ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การดำเนินการฝังกลบ หมายถึง การนำของเสียมาเทกองในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้ โดยเริ่มจากเมื่อรถเก็บขนของเสียเทของเสียลงในบริเวณที่กำหนดแล้ว รถตัก-ดันของเสียเริ่มนำของเสียดังกล่าวมาใส่ในบริเวณที่กำหนดให้เป็นจุดฝังกลบมูลฝอย (Cell) เมื่อของเสียถูกทำมาบรรจุใส่ใน Cell เต็มระดับที่ต้องการแล้ว จากนั้นรถบดอัดจะเริ่มดำเนินการบดอัดของเสียใน Cell ให้แน่นและเรียบ หลังจากนั้นจึงกลบทับหน้าด้วยดิน
2. การควบคุมระบบจราจรและการขนถ่ายของเสียเริ่มจากรถบรรทุกไปสู่จุดฝังกลบ
3. ประเภทของเสียที่รับกำจัด ได้แก่ สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายจาก บ้านเรือน ที่พักอาศัย เป็นต้น
4. เงื่อนไขของสถานที่ฝังกลบ เป็นขั้นตอน วิธีการ หรือข้อกำหนด ของสถานที่ฝังกลบของเสีย ซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลการจัดการของเสียนั้น ให้พนักงานที่รับผิดชอบปฏิบัติตาม
5. สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ฝังกลบ หมายถึง องค์ประกอบส่วนสำคัญต่างๆ ที่ช่วยเสริมหรือสนับสนุนการทำงานของสถานีฝังกลบให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นแม้ว่าหากขาดไปการฝังกลบอาจเกิดขึ้นได้ แต่ในด้านบริหารจัดการแล้วถือว่าขาดไม่ได้ เช่น ประตูทางเข้าและป้ายแสดงความเป็นเจ้าของ เครื่องชั่ง อาคารสำนักงาน ที่ล้างล้อรถ รั้วล้อมรอบสถานี ระบบระบายและกำจัดก๊าซ ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบรวมรวมน้ำชะขยะ บ่อสังเกตการณ์น้ำใต้ดิน อาคารซ่อมบำรุง และอาคารจอดรถและเครื่องจักรกล เป็นต้น
6. สิ่งรบกวนบริเวณหลุมฝังกลบ หมายถึง สิ่งรบกวนที่อาจพบที่สถานที่จัดการของเสีย ในขณะการดำเนินการฝังกลบมีหลายประเด็น เช่น ลม ฝุ่น กลิ่นเหม็นจากของเสีย นก แมลงวัน เป็นต้น
7. ตรวจติดตามผลการปฏิบัติงาน หมายถึง การตรวจสอบโดยการสังเกตว่าไม่มีสิ่งรบกวน หรือสามารถควบคุมสิ่งรบกวนนั้นได้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ดำเนินการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลตามคู่มือและขั้นตอนที่กำหนด

1. ข้อสอบสาธิตการปฏิบัติงาน
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย แจ้งการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล

1. ข้อสอบสาธิตการปฏิบัติงาน
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน